

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

Kramér húsovy

Chs. f. Pražské Posstovské Noviny.

Roku 1789.

Nro. 24.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

w Sobotu dne 12 Prasynce.

Wálečný Příběhové. Dvorská Zpráva, List padesátý.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

Jak se zpráva dává z Viz
karestu na den 15ho liz
stopadu, polní Maršálek
Prync Boburk Obrštovi
od Lewenerstých Baronovi Rýnmayero
wi dal poručenj, by od Baleguren, kdež
položen byl, s třimi sty husarů, s třimi
sty císařstvých a s dwěma sty wenkov
stých arnautů, též s dwěma kusy w
záhl, a poohlídnu se w těch místech, kdež
by násse přednji stráže položeny byti
mohly. Na cestě od zagatých sedláků
wyzwéděl, že se Šurdćovský Wýwoda,
Jusuf Bassa, we wsy Oynaku s několika
znameníčkami Turky nalezá, a owece k
pevnosti.

sháněti, též ginau potrawu pro pevnost
Šurdćow zbrati dává.

Pan Obršt w tu chvíli wzal před
sebe, že se pokusy na Wýwodu, též na
ostatnij Turkey wypadnauti, a ge wšecky
zagmauti. Z té příčiny neprwé wyp
tal se na wšecky cesty, a pak se wydal
strz okliky k pevnosti Šurdćowu, mage
při sobě Wůdce wenkovských arnautů
Maurodjna. Za dewět hodin dorazyl
se wšim lidem až na půl zhe hodiny cest
syst před pevnostj.

Odtud ssel pěšky Pan Obršt strz
samé krovj as na půl hodiny cesty blíže
k pevnosti, a wzal seba u Majora ar
nautů.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

nautu Lewačice, a Rytistra Lowasse od Barkovských husarů. Když dobře wesnicy Oynak y celau okolij stranu prohlídli, a podlé téhož plán k swému předsévzetj věnil, příssel nazpátek k swému wojsku. Při saumraku vystal Rytistrá stra Lowasse s zoti husary, a arnautu Wúdce s zoti arnauty do vsy Oynaku, aby tam stawenj, w kterémž se zdržuge Jusuf Bassa, obstaupili, a geg zagali. Týmž časem poručil také Majorovi Deli Bassowi, kteremuž dal 300 císařských arnautů a 30 husarů, w lewo geti, a dobytek, gegž Jusuf Bassa pro pevnost pohromadě měl, odehnati; sám pak s ostatkem swého lidu a se dwěma kusy postavil se w prawo na sylnice k Úrdcovu, tak aby Turkům, pokudby z pevnosti wyrazyli, na odpór státi mohl.

Toto předsevzetj zdáilo se tak dobré, že Jusuf Bassa, geho Sekretář, Derwiš neb Turecký mnich, a ginj gessé mnozy Turcy děl zágetj příssi, a tři byli rozsekáni, spolu také dostali nássi za korist mnoho howězýho dobytka, konj, a geden tisíc sedm set ovcí.

Turcy w Oynaku mimo nadání a s takowanu zmužlostj nasého lidu byli přepadnuti. Ze tolíko čtyry rány vystřezili, a vše gím čas nepostačoval; nebo gak mile Rytistr Lowas viděl, že některj Turcy nassim na odpor stogj, a z oken strílej, skočil s koně s několika husary, wypáčil na ně dwěre, a wsecky zagal.

Pan Obrsse zágaré Turky, gakoz y nabrananu korist poslal napřed, a když celau stranu, gakž mu od zpráwu vezdaucýho Pana Generála poručeno, prozhlídli, a nikde žádného wje nepřítele

nespatřil, vrátil se nazpátek bez té neymensší ztráty do Valečuren.

Pan Obrsse obzwláštne schwaluge Rytistra Lowasse, an w mnohých gjíz případnostech statečnau mysl na sobě ozfázel, a Wúdce arnautu vtaurodina, který při tom přsběhu k mnohemu dobremu poslaužil.

Gak dále gessé zpráwu dáwá polní Marssalek Prync Boburk, giná patrolla Obrssa Rýnmayera na břehu Dunage, kudy gde sylnice do Sylstrye, připadla na nepřátelstan patrollu, a do cela gi potřela. Pan Generál nad tím to skutečením Obrssa Rýnmayera, gakoz y co on prvé s statečnau myslí dokázal, sváu obzwláštnej spokogenost na sobě znati dává.

Dworská Zpráva, List 5 in.

Podlé zpráwy polního Marssalka Laytnanta Barona Walisse, kterau Generálmajor Jelachyc zastal, dne 27 listopadu 1500 gjzdných Turků pod správou Predorstého Kapitána s hlučnau hudbau táhlo přes Rozaracký vrch k nássim hranicem. Gak mile o tom zwěděl prvnj zástupník Borojewic, který s dwěma Oficery a s 150ti muži w Bnecu a w Begowu Poli patrollau stál, postavil se do zálohy, a několik gen mužů poslal napřed, kteřiby y sýlu y vmysl nepřátel vysetřili. Této malé částce lidu dal poručení, pokudby se nepřátelé s náramnau sylan na ně clačili, by gím vstaupili, a přímo k záloze caufali.

Když Turcy tento přední lid spaztríli, pustili se po něm, a hnali se až k záloze, z kteréž w to okamžení nasse ostaztnj wojsko se vyšitilo. Obě strany doz

rážely na se velenii zmužile; ale nássi ač proti nim v dosti štorném počtu byli, posléz předce ge přemohli, a Turcy nechawse na bogissti 14 zabitých, s mnoha poraněnými na autěk se dátí přinuceni byli.

Po malé chvíli Turcy opět v geden zástup se shromázdili, a počali naznowo na nás lid dorážeti; Zástupník Borojewič stál gím na odpor, a bránil se gím tak zmužile, že oni caufati, pak y rozptýcy se myšli.

Ale Predorský Kapitán nechtěl od svého předsevzetj pustiti, a nemyslil gínač, než že malý počet nasseho lidu přemocí, a geg sobě podmaniti myšli. Shromázdil swůg lid poznowu, a poz třetí hnal se proti nassemu haufecku, y wolal těmi slowy, aby se gen vzdal bez mnohého krwe prolitj, že hotow gest hned wsecken lid za zاغate Turky wy méniti, a nadto zaz Gednoho Turka 5 nassis mužů propustiti. Ale nássi nic nedba wssé na ta slowa, nevstále střešeli, a potjrali Turky takovým násyljim, že oni konečně od autoku pustili, a wssíckni nazpátek do Bredy odtáhli.

Přitomě přjběhu my sime ztratili 2 Seressany, kterí na místě umřeli. Poz raněno gest 6 Seressanů, tež prvnj zástupník Borojewič a Praporceňk Vosynic. Nás lid za kořist dostal mnoho sswolj, Turckých nožů, gímž iškagi handar, kopj, rozháněho statwa, ručnic a ginyh wečy, z čehož znáti, že na Turecké straně mnoho zbitých a poraněných býti myšlo, kteréž wssak oni sebau odwoliskli, a protož gisty počet vrčiti se nemůže.

Zástupník Borojewič schwaluge dobré zachowání Praporceňka Vosynice a Jurysice, tež westerého lidu, zwláštní ale dává chwálu Seressanovi Dumitrovi Budčowacovi, kterýž když mu zbraň selhala, Turka, an se k němu vprkem hnal, hlawou do smrti zabil.

Gednomu Kaprálowi od prvnjho Banálnjho pěšího regimentu, který při přjběhu na den 3 října v Jezerky w potykání pro swau znamenitau srchnost sobě zásluhu dobyl, byl darovan zlatý pamětnj penž.

Saukrvniné wogenské Zpráwy.

My sime gíz w nassemu předesslém listu Panum Čtenářum w známost vvez dli, že nássi statečnj Bratři, slawnj Ruskowé, pevnost Bendr w Bezarabii sobě podmanili. Předesslá zpráwa byla gen povrchnij, a právě tak čerstwě na pa pír sepsána, aby gen nássi Páni Črenáři přesvědčeni byli, že gím w nassis Novinách wsecky přjběhy co nevyrychles gi a neyprewé w známost vrvádime.

W těchto dnech tedy obdrželi sime obssirněgssí zpráwu z Wjdne, která obsažena gest w následujcích slowy: Cysařský Ruský Pan Posel při zdeyzím cysařském dwore na den 29 listopadu po Ruském Majorovi, gmenem Enzato, dostal zpráwu od Ruského Pana polního Marssalka Bnszce Potemkyna Tauryceského, že pevnost Bendr na den 15ho listopadu dobrovolně se vzdala. Když Pan polní Marssalk Bnszce Potemkyn k řecené pevnosti Bendru s celou svou armádou přitáhl, dal vzkázati kuditeli též pevnosti Seraskyerovt,

pokud dobrovolné pevnost vzdá, že všecku milost k očekávání má, a pakli toho včiniti nechce, že se s Bendrskými co neypřísnější nakládati bude. Brrom řečeného Seraskyera Ríditele byli gesse dva Bassowé s dvěma praporci w pevnosti, kterí když hlasy svého lidu sesbrali, vyslali posly k Panu polnímu Maršálkovi, a po nich gemu wzkázali, že se vzdáti chcej, pokud jim svobodně a bez vblížení odegjiti povoleno bude. Podle této gich žádosti všecko wojsko, w počtu 18 tisíc, svobodně přes Dunay, kamž jim od Pana polního Maršálka vykázáno, y s zbraní bylo propuštěno. Co ostatně w Bendru obyvatelů pozůstává, počítá se přes 20 tisíc dussi Rusové při odvádění pevnosti nalezli tam přes 300 kusů a moždřů, též velikou zásobu prachu, giných válečných nástrojů a potravy, z které Bendrskij gesse přes celau symu trávit mohli. Pan polní Maršálek nato své malé lodstvo postavil nedaleko Bendru, tak aby ta vybogowaná pevnost před nepřátely tím bezpečnější byla.

O této pevnosti Panům Čtenářům tuto zbežnau zprávu dátí můžeme: Ona leží na prawém břehu řeky Dnešky w Bezarabii, a má velmi sylní círatel neb hrad, y ginák velmi dobře vpevněná gest. Pro wedenj obchodu gest velmi pohodlné, a prostranné místo, tak že činj neyhawnější město w celé té kragině. Roku 1592 Turcy tu pevnost skrz zradu brannau rukau vzali. Sswedyšský Brátl Karol XII. po nesčastné porážce v Pultawě utekl do nj roku 1709, a zůstal tam až do 1713. Rusové sturmem vybogovali Bendr

roku 1771 pod zprávou Generála Hraběte Panina, při kterémž z obou stran mnoho krve prolitio bylo. Po krátkém však času Rusové ho opět Turkům pozmistili, a zůstal w Turecké mocí až do dne 15 listopadu běžscyho 1789 roku.

Co Turky pohnulo, že oni tak spěšně a po předcházegjicym dobývání tolík za dva dni tuto pevnost Rusům pozmistili, nebyl než hrozný strach a bázén, kterauž všudy naplněni jsou; než bo oni sami praví, že letosního roku ten osud jim vložen gest, aby všudy a na všecku stranách nesťastnji byli; než ole též se v tjin, cožkoli jim skrz vloženy osud letosního roku odgato, to že oni příštějho roku, když jim střej přiznivější bude, všecko opět soubě dwognádobně wynahradí. — Marni Turků trossowé! a my snad směle říci můžeme, že se oni příštějho roku s Konstantynopoljsimutně lauciti budou.

3 Malach obdrželi sime následující list psaný na den 18 listopadu. Věc podivná, že se v něm gesse zvijanka činj o nevyšším Wezýrowi, o kterémž sime myslili, že se vje na nohy, po tak náramné porážce, postaviti moci nezbude. Ale připomenuj list dává zprávu tomu naopak, nebo tak se praví: Nevyšší Wezýr, který snad sve ztráty v Martinestě gíz drobet oželal, naznowo shledáwá lid, a nenj giného vmyslu, než gesse gednau svého střej při Boburské armádě zakusyt, a snad, zdařili se gemu, celau gi potříti a zazhubit. Tak doslycháme, rade se kněmu nekdejší Malasště Bnije Maurojeny w Rusku, kdež Wezýr stogj přirazyl. Nasse wesseré wojsko čeká s vdatnau myslí